

Altın Palmiye'yi kim alır?

67. Cannes Film Festivali Ödülleri yarın sahibini bulacak. Nuri Bilge Ceylan imzalı 'Kış Uykusu' gibi festivalin favorilerinin başını çektiği yarışma filmlerinin Cannes'da eleştirilenler tarafından nasıl karşılandığını derledik

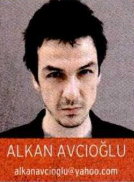
Cannes'da gösterilen filmlerden birkaçı dışında pek çok eleştirilenler memnun etti. Ancak bu yıl eleştirilenlerin aklını başından alan basyapıt düzeyindeki filmlerin sayısında bir azlık söz konusu. Bu yazının yazıldığı ana kadar gösterimini gerçekleştiren filmler arasında en fazla ön plana çıkan film Nuri Bilge Ceylan'ın yeni filmi 'Kış Uykusu'ydü. 196 dakikalık film eleştirilerden tam not alarak sayısız övgü topladı. Variety, Nuri Bilge Ceylan için "formunun zirvesinde" derken Screen, filmi yılın en iyileri arasında gösterdi ve "Bergman'ın bile alkışlayacağı" türden bir film olduğundan bahsetti.

USTACA ÇEKİLMİŞ 'KIŞ UYKUSU'

Diyalog yoğunluğuyla ilk bakışta yönetmenin önceki filmlerinden farklı bir yolda gibi gözükse de 'Kış Uykusu'nun aslında Nuri Bilge Ceylan sinemasının bir özeti olduğu söylenebilir. Özenle tasarlanmış ve ustaca çekilmiş film yönetmenin senaryo anlamında belki de en güçlü filmi. İnsan doğasına ve kendi zayıflıklarının örtmek için başkalarını eleştirmek üzerine kurulu bir kültürel sarmala dair felsefi temaları evrensel düzeye taşıyan sıradan detaylardaki zenginliği yakalayan yaklaşımını da en güçlü haliyle barındırıyor. Hiç şüphesiz yok ki ileride geriyeye dönüp bakıldığında bu çok katmanlı karakter çalışması insan zaafı üzerine çekilmiş en nitelikli filmlerden biri olarak anılacak.

Yarışma filmleri arasında 'Kış Uykusu' ile birlikte eleştirilen anlamda en fazla övgü alan Mike Leigh'in 'Mr. Turner' adlı filmi oldu. Müthiş prodüksiyon tasarımı ve muazzam teknik yetkinliğine rağmen bazı eleştirilenler de bölmedi değil. Bazı eleştirilenler yönetmenin en iyi filmi olduğunu söyleyen bazıları da Mike Leigh filmografisindeki basyapıttan dolayı bölmedi olduğunu uzak buldu. Yine de 'Mr. Turner' festivalin yarışma gelinliğinde 'Kış Uykusu'nun ardından en iyi karşılanan filmi. Benzer bir durum Dardenne'lerin son filmi 'Two Days, One Night' için de geçerliydi. Odukaça iyi bir film menterin sıkı ta-

SİNEFİLİN GALAKSİ REHBERİ

ALKAN AVCIOĞLU
alkanavcioglu@yahoo.com

BATI'NIN SEVECEĞİ BİR FİLM

Abderrahmane Sissako'nun yeni filmi 'Timbuktu' genel olarak çok iyi karşılanmadı ancak çarpıcı hikâyesiyle ve Batı'nın seveceği bakış açısıyla bir ödül kazanabilir. Bu yüzden bu filmi kolay kolay es geçmemek gerekiyor. Jüri başkanının Jane Campion olduğu düşünülürse bir başka es geçilmemesi gereken film de Alice Rohrwacher'in 'The Wonders'ı. Eleştirilenler bölünmüş olsa da bu film Campion'ın bir ödül vermek isteyeceği türden. Yarışmanın bir diğer kadın yönetmeni Naomi Kawase'nin filmi 'Still the Water' ise jüri nedeniyle 'Kış Uykusu'nun en büyük rakibi olarak değerlendiriliyordu. Ancak film gösterildiğinde bu teorinin haklı bir şekilde çöktüğünü düşünüyorum. Bazı muhteşem anlarına ve iyi yönetmenliğine rağmen, anlatı düzeyindeki doğmukluğa kurban giden bu film bence yarışmanın zayıf filmlerinden biriydi. İzleyici tarafından oldukça olumlu karşılanırsa ve ayakta alkışlanırsa da bu film Altın Palmiye alacak kaliteden uzak. Jane Campion başkanlığındaki bir jürinin kadın yönetmene ödül vermek isteyeceğini düşünmek belki anlaşılabilir ancak Altın Palmiye dışındaki ödüller düşünmek daha makul bir senaryo.

BU FİLMİN YARIŞMADA NE İŞİ VAR?

Atom Egoyan'ın son filmi 'The Captive' bizi şaşırtmadı ve epeydir formdan düşmüş yönetmenin filmi eleştirilenlerin gazabına uğrayarak yarışmanın en kötüleri olarak nam saldı. Bertrand Bonello'nun filmi 'Saint Laurent' ise beklendiği gibi eleştirilenler için bölüdü ve filmi tutkuya savunan bazı eleştirilenler dışında genel olarak olumlu karşılanmadı. Cro-

enberg'in son filmi 'Maps to the Stars' ise eğlenceli ve bir o kadar da sert bir Hollywood taşlaması ancak Altın Palmiye'ye uzanabilecek kalitenin çok uzağında. Bennet Miller'in 'Foxcatcher' eleştirilenler memnun eden filmler arasında. Tam da beklendiği gibi en çok oyuncu performanslarıyla konuşuldu. Oscar ödüllü Michel Hazanavicius'un son filmi 'The Search' ise hedefi tam olarak tutturamayan didaktik bir film. Bu yazının yazıldığı sırada eleştirilenlerin görüşleri henüz çıkmamıştı ancak eleştirilenler karnesinin zayıf olacağını öngörmek mümkündür. Damian Szifron 'Wild Tales'ı çılgıncasına güldüren bir film ama herkeste "bu filmin yarışmada ne işi var?" sorusunu sordurttu. Tommy Lee Jones'un sıradışı western'i 'The Homesman' ise kalburüstü bulundu.

KEN LOACH'DAN BİR HAYAL KIRIKLIĞI

Henüz gösterimini yapmamış filmler arasında bulunan Ken Loach'un filminin Altın Palmiye için bir şansı olacağını ve de yönetmenin filmografisinde önemli bir yere konuşulacağını düşünmek zor. Godard'ın deneysel çalışması 'Goodbye to Language' normal şartlarda Altın Palmiye almak için fazla radikal duruyor, ancak usta yönetmenin hiç Altın Palmiye kazanmamış olması şartları değiştirebilir. Jüri bu radikal kararı verebilecek mi hep beraber göreceğiz... Xavier Dolan ise gitgide olgunlaşan sinema diliyle eleştirilenlerin takdirini toplayacaktır ancak 'Mommy'nin Altın Palmiye'lik bir film olup olmayacağını kestirmek güç. Olivier Assayas'ın son filmi 'Clouds of Sils Maria' da öyle. İstikrarsız ve elektik bir yönetmen olan Assayas'ın son filmi Altın Palmiye yarışma içinde ciddi bir şekilde düşünen eleştirilenlerin sayısı pek fazla değil.

LEVIATHAN VE KIŞ UYKUSU KAPİŞMASI

Gelelim yarışmanın son günü son film olarak gösterilecek Andrey Zvyagintsev'in 'Leviathan'ına. Rus yönetmenin son filmi yarışmada bir basyapıt ve gösterildiği gibi ödüllü favorileri arasında zirveye doğru yükselecektir. Öyle görünüyor ki Altın Palmiye yarışması asıl olarak Nuri Bilge Ceylan ve Andrey Zvyagintsev arasında geçecek. 'Leviathan'ın 'Kış Uykusu'yla beraber yarışmanın açık ara favorisi olabileceği kadar geçtiğimiz senelerdeki Romanya filmi 'Tepelerin Ardında' sı da mümkün ödüllerde. Bu iki ye'nin favori iki aday olacak

değerlendirirsek hemen arkalarından 'Mr. Turner'ın geldiğini söylemek mümkün. Sürpriz olarak ise 'Goodbye to Language'ı düşünebiliriz. 'The Wonders', 'Timbuktu' ve 'Still the Water' sürpriz yapıp Altın Palmiye olmasa bile ödül alacak filmlerden olabilir. Tüm bu değerlendirmelerden sonra ise şunu hatırlatmak gerekiyor, ödüller her zaman olduğu gibi doğası gereği jürinin sinemasal zevkleriyle yakından ilgili bir durum. Bu jüri Altın Palmiye'yi yarışmanın iki basyapıtı 'Kış Uykusu'na veya 'Leviathan'a verebilir, başka bir jüri başka bir filme verebilir. Ödülün yarışmanın en iyisini tescil etmediğini ve jürinin seçiminden ibaret olduğunu hatırlamakta fayda var. Sözgelimi, 2013'ün sonunda Hilaryen Oscar dahil tüm ödüllerini süpüren 'Muhteşem Güzellik' Spielberg başkanlığındaki Cannes jürisinden tek bir ödül bile alamamıştı. Dolayısıyla Altın Palmiye alması veya alınması bu seneki Cannes Film Festivali Nuri Bilge Ceylan için tartışılmaz bir başarı ve 'Kış Uykusu'nun ismini 2014'ün en iyi filmleri arasında sık sık duyuruyor olacağı.

Ve diğerleri...

HER sene olduğu gibi Cannes Film Festivali'ndeki yarışmalar ana yarışmadaki filmlere kıyasla önemli hazinelere sahiptir. Nitekim festivalin sıkı takipçisi sinefilere ana yarışmadan ziyade bu bölümleri takip etmeyi severler. Belirli Bir Bakış, Yönetmenlerin 15 Günü, Eleştirilenler Haftası bölümündeki bazı filmler ana yarışmadaki pek çok filmle yarışır nitelikteydi. Bu yüzden bu filmleri not etmekte fayda var: Sundance'te En İyi Film ödülünü kazanan 'Whiplash' Yönetmenlerin 15 Günü bölümünde hem izleyicileri hem de eleştirilenler mest etti. Bu yıl içerisinde bu filmi daha duyuyor olacağız. Bu bölümden 'Cold in July' ve 'Catch Me Daddy' de ön plana çıkarlar arasındaydı. 'Play' ile şıkırtıcı bir çıkış yapan İsvetçi yönetmen Ruben Östlund'un son filmi 'Force Majeure' Belirli Bir Bakış bölümünün en iyileri arasındaydı. Tıpkı bu bölümdeki Lisandro Alonso filmi 'Jauja' gibi asıl yeri aslında ana yarışma olması gereken filmlerden. Pascale Ferran'ın 'Bird People'ı da bu bölümde ön plana çıkarlar arasında iyi ve özgün bir film. İsmi gelecekte daha çok duyacağımız yetenekli yönetmen Jessica Hausner'in 'Amour Fou' su da beğenilenler arasındaydı. Eleştirilenler Haftası'nı ise 'It Follows' yıktı geçti diyebiliriz. 1980'lerdeki korku filmlerinin bir halkası olmaya çalışan bu stilize film, korku sineması için kült klasikler arasında yerini alacak. Adeta bir Hollywood serisine dönüşebilecek güçlü hikâye fikrini destekleyen biçimsel dünyası ise belki eleştirilenler değil ama korku sineması fanatikleri için bir rüya niteliğinde. Bu bölümdeki Danimarka filmi 'When Animals Dream' de unutmamak ve ilk filmi çeken Jonas Alexander Arnbj'nin ismini bir kenara not etmek gerekiyor.